

MINISTERUL CULTURII
AL REPUBLICII MOLDOVA

UNIUNEA
SCRITORILOR
DIN REPUBLICA
MOLDOVA

GHID

de organizare și desfășurare a
CAMPANIEI NAȚIONALE DE PROMOVARE A LECTURII
„SĂ CITIM ÎMPREUNĂ!”

CUPRINS

I. Echipa de organizare	3
II. Criteriile de selecție a cărților	3
III. Perioada de desfășurare	3
IV. Forme de activități (off-line și on-line) recomandate	3
V. Etape de organizare a unei activități în cadrul Campaniei „Să citim împreună!”	4
VI. Sugestii pentru scriitori privind comunicarea și interacțiunea cu publicul în cadrul Campaniei „Să citim împreună!”	5
VII. Organizarea lecturii în cadrul Campaniei „Să citim împreună!”	6
VIII. Calendarul întâlnirilor din cadrul Campaniei „Să citim împreună!” (pentru fiecare scriitor)	7
IX. Indicatori de performanță	7

I. Echipa de organizare

Campania națională de promovare a lecturii „Să citim împreună!” este organizată de Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” în colaborare cu Uniunea Scriitorilor din Moldova și bibliotecile publice din republică, având ca scop dezvoltarea culturii lecturii în comunitate prin promovarea cărților de calitate pentru copii și adolescenți, amplificarea interesului tinerilor cititori pentru creația scriitorilor autohtoni, conjugarea efortului bibliotecarilor, scriitorilor, editorilor, cadrelor didactice, părinților și altor factori comunitari care pot contribui la creșterea interesului tinerilor pentru lectură.

II. Criteriile de selecție a cărților

Cărțile sunt selectate de către un grup de lucru, constituit din reprezentanți ai instituțiilor organizatoare (BNC „Ion Creangă”, Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova), și trebuie să corespundă următoarelor criterii:

- a) să abordeze teme, subiecte atractive, de interes pentru tinerii cititori;
- b) să aibă un conținut și stil adecvat, conform categoriei de vârstă pentru care sunt recomandate;
- c) să corespundă unor criterii valorice certificate prin premii, nominalizări/mențiuni în cadrul unor concursuri, recenzii, aprecieri în mediul literar și cultural etc.;
- d) să fie editate recent sau în ultimii 2-3 ani (disponibile în biblioteci, librării și edituri), inclusiv prin Programul de editare a cărții naționale;
- e) să asigure reprezentativitatea autorilor, editurilor, genurilor literare etc., acordând prioritate autorilor care nu au fost incluși în ultimele 3 ediții ale Campaniei.

III. Perioada de desfășurare

Campania se desfășoară anual, în perioada februarie - decembrie, pe întreg teritoriul Republicii Moldova, cu implicarea bibliotecilor publice și școlare, altor instituții educaționale și presupune promovarea unor cărți ale autorilor autohtoni contemporani, adresate copiilor preșcolari și elevilor din ciclul primar, elevilor din ciclul gimnazial și din ciclul liceal.

IV. Forme de activități (off-line și on-line) recomandate

1. **Cluburi/conferințe ale cititorilor:** elevii vor pregăti un număr de întrebări și teme de discuții structurate în jurul cărților selectate, iar scriitorii și/sau criticii literari vor răspunde la ele în formatul unei conferințe sau interviu (experiența de viață, detalii din laboratorul scrierii cărții în discuție, recomandări de lectură etc.).
2. **Dezbateri/discuții literare:** în funcție de pregătirea elevilor, scriitorii și/sau criticii literari invitați vor analiza tendințele actuale în literatură, importanța acestora și relația literaturii cu societatea.
3. **Lecturi comentate:** scriitori și/sau critici literari vor citi fragmente din opere literare propuse și vor discuta cu elevii despre semnificația acestora.
4. **Lecturi teatralizate:** elevii vor interpreta unele fragmente literare din cărțile autorilor selectați, după care vor urma discuții cu autorul.

5. **Expoziții de desene și cărți:** a) pregătindu-se pentru întâlnirea cu scriitorul, elevii vor ilustra (peisaj, portret, scenă de gen, natură moartă etc.) unele fragmente din textele citite; desenele se vor expune în cadrul întâlnirii și vor fi prezentate și comentate (eventual, în cadrul unui concurs improvizat); b) pregătindu-se pentru întâlnirea cu scriitorul, bibliotecarii vor organiza o expoziție din cărțile autorului sau o expoziție la tema cărții (copilărie, migrație, deportări, tradiții populare etc.); scriitorii și/sau criticii literari vor veni cu un comentariu al cărților expuse.

N.B.: formele de activități recomandate vor fi adaptate în funcție de publicul-țintă și locațiile evenimentelor.

V. Etape de organizare a unei activități în cadrul Campaniei „Să citim împreună!”

1. Planificarea și pregătirea evenimentului

- a) Selectarea scriitorului: biblioteca publică/școlară va alege un autor potrivit categoriei de cititori (ciclul primar, gimnazial sau liceal).
- b) Stabilirea datei și orei: se va preciza disponibilitatea scriitorului de a participa la eveniment și disponibilitatea publicului-țintă.
- c) Stabilirea formatului întâlnirii: instituția-gazdă va decide dacă va fi o dezbatere/discuție literară, un club/conferință a cititorilor, lectură comentată/teatralizată, dacă se organiza o expoziție, concurs etc.
- d) Promovarea evenimentului: se vor elabora afișe sau postări pe rețele sociale, anunțuri etc.

2. Organizarea logistică

- a) Amenajarea spațiului: bibliotecarii vor asigura numărul suficient de scaune pentru participanții evenimentului, lumină adecvată, echipament audio-video (dacă este necesar).
- b) Pregătirea materialelor: cărți pentru expoziție, expunerea desenelor, informații despre scriitor și despre cartea în discuție.
- c) Alegerea unui moderator: evenimentul poate fi moderat de un bibliotecar, un profesor sau de un scriitor și/sau critic literar.
- d) Comunicarea cu scriitorului: transmiterea detaliilor logistice și subiectelor de discuție.

3. Desfășurarea întâlnirii

- a) Deschiderea evenimentului (5-10 min): moderatorul prezintă scriitorul și tema întâlnirii.
- b) Prezentarea scriitorului (10-15 min): scriitorul povestește despre sine, despre cărțile sale și despre istoria apariției cărții în discuție.
- c) Lectura unui fragment (10 min): scriitorul citește un fragment reprezentativ din cartea propusă în cadrul Campaniei.
- d) Discuția interactivă (20-30 min): o sesiune de întrebări și răspunsuri, comentariile elevilor.
- e) O activitate specială (opțional): un concurs literar improvizat, un joc literar, un atelier de scriere etc.
- f) Autografe și socializare: scriitorul oferă autografele, se fac fotografii etc.

4. Încheierea evenimentului

- a) Mulțumiri și concluzii: moderatorul și organizatorii adresează mulțumiri scriitorului și participanților.
- b) Documentarea evenimentului: publicarea fotografiilor, înregistrărilor video, articolelor pe rețele sociale etc.

VI. Sugestii pentru scriitori privind comunicarea și interacțiunea cu publicul în cadrul Campaniei „Să citim împreună!”

1. Comunicarea cu copiii preșcolari și elevii din clasele primare

- a) Folosiți un limbaj accesibil și expresiv, adaptat vârstei copiilor.
- b) Evitați tonul didactic; în schimb, încurajați întrebările din partea copiilor.
- c) Implicați copiii în povești: puneți întrebări despre ce cred că se va întâmpla mai departe; invitați-i să creeze finaluri alternative.
- d) Folosiți elemente vizuale și tactile: ilustrații, marionete etc.
- e) Transformați lectura într-un joc interactiv de rol, în care copiii pot interpreta personajele din carte.
- f) Conectați poveștile la experiențele copiilor: întrebați-i despre aventurile lor preferate sau despre personaje pe care le-ar crea ei.

2. Comunicarea cu cititorii din clasele gimnaziale și liceale

- a) Creați o atmosferă prietenoasă, vorbiți cu naturalețe și evitați un ton prea formal.
- b) Încurajați schimbul de idei, întrebați publicul despre experiențele lor de lectură și despre temele care îi preocupă.
- c) Dezvăluiți detalii din culisele scrierii: povestiți despre inspirație, despre procesul creativ și provocările întâlnite în timpul pregătirii cărții pentru tipar, despre oamenii care au contribuit la editarea cărții (ilustratori, redactori, editori etc.).
- d) Permiteți elevilor să adreseze întrebări liber, fără restricții tematice.
- e) Discutați despre impactul cărților asupra societății și vieții personale, ceea ce va conecta literatura cu realitatea imediată a copiilor.

3. Sfaturi generale pentru interacțiunea cu cititorii

- a) Începeți cu o introducere personală: spuneți câteva cuvinte despre cine sunteți și ce vă motivează să scrieți.
- b) Puneți întrebări deschise, invitând astfel publicul să participe activ în discuție, nu doar să asculte.
- c) Fiți flexibili, adaptați-vă discursul în funcție de reacțiile și interesele celor prezenți.
- d) Folosiți umorul și exemple din viața personală, ceea ce va crea o conexiune sinceră și autentică cu publicul.
- e) Respectați timpul fiecărui participant și asigurați-vă că fiecare voce este auzită în cadrul dialogului.

4. Organizarea discuției

- a) Stabiliți un format clar al evenimentului: prezentare, lectură, sesiune de întrebări și răspunsuri, autografe etc.

- b) Găsiți un moderator potrivit sau precizați dacă instituția-gazdă vă poate ajuta în acest sens.
- c) Încheiați cu o concluzie memorabilă: un mesaj inspirațional sau o provocare literară pentru public.
- d) Creați oportunități pentru continuarea interacțiunii: veniți cu recomandări de lectură, invitații la evenimente literare etc.

VII. Organizarea lecturii în cadrul Campaniei „Să citim împreună!”

1. Planificarea lecturii

- a) Alegerea textului.
- b) Selectarea unui fragment reprezentativ, accesibil și captivant. Se poate opta pentru un fragment care lasă loc de interpretare sau dezbateră.
- c) Evitarea pasajelor prea lungi sau prea dense, pentru a menține atenția publicului.
- d) Adaptarea discursului la publicul-țintă.
- e) Lectura pentru copii: text cu ritm/rimă, umor sau interacțiune.
- f) Lectura pentru adolescenți: un fragment provocator, problematizant, cu teme actuale.
- g) Lectura pentru adulți: un fragment care invită la reflecție sau dialog.
- h) Stabilirea duratei: între 5 și 15 minute, pentru a menține interesul. Se pot citi mai multe fragmente scurte, cu pauze de comentariu între ele.

2. Pregătirea cadrului pentru lectură

- a) Amenajarea spațiului și crearea atmosferei confortabile.
- b) Iluminarea adecvată, pentru a pune în valoare scriitorul.
- c) Aranjarea scaunelor astfel încât publicul să fie aproape și atent.
- d) Pregătirea microfonului, dacă spațiul este mare, pentru claritate.
- e) Pregătirea ecranului pentru momente vizuale și/sau auditive (opțional): ilustrații sau proiecții pentru texte narative sau poezie.
- f) Precizarea poziției în timpul lecturii: scriitorul poate citi stând în picioare (eventual, cu folosirea unei tribune etc.) sau așezat, în funcție de stilul său.

3. Desfășurarea lecturii

- a) Introducerea textului (2-3 minute).
- b) Prezentarea unui context scurt despre fragment. Scriitorul poate povesti cum a apărut ideea textului sau ce l-a inspirat. (1-2 minute).
- c) Lectura propriu-zisă (5-15 minute).
- d) Se va citi clar, cu intonație, ritm și pauze naturale.
- e) Se va evita citirea monotonă sau prea grăbită.
- f) Se pot folosi gesturi subtile sau schimbări de ton pentru a evidenția emoțiile.
- g) Concluzii la finalul lecturii (5-10 minute): o scurtă reflecție a scriitorului asupra textului.
- h) Invitarea publicului la discuții: „Ce impresie v-a lăsat acest fragment?” etc. Sunt posibile întrebări deschise pentru a stimula dialogul.

4. Interacțiunea post-lectură

- a) Discuții cu publicul.
- b) Reacțiile cititorilor, întrebări despre text, semnificații, stil literar.
- c) Lectură interactivă pe roluri (opțional).
- d) Copiii pot citi la rândul lor un fragment ales de scriitor, pot crea un final alternativ sau să creeze un desen inspirat de text.
- e) Se poate trece la o dezbatere sau la o sesiune de autografe.
- f) Se pot recomanda alte cărți ale autorului.

VIII. Calendarul întâlnirilor (pentru fiecare scriitor)

Nr.	Locul evenimentului	Data	Categoria de cititori
1			
2			
3			
4			

IX. Indicatori de performanță:

- a) Număr de biblioteci implicate în campanie;
- b) Număr de cititori/împrumuturi;
- c) Număr/tipuri de activități desfășurate și număr de participanți la activități;
- d) Număr de întâlniri cu scriitorii organizate și număr de participanți;
- e) Număr de articole/informații în mass-media și social media,
- f) Alți indicatori relevanți.